

Bài 23: Bán Nghèo Thoát Tội

(Trích từ Phật Thuyết Kinh Hiền Ngu)

Ở nước A Bàn Đề, Có một người giàu có. Tích lũy dồi dào. Tài bảo trong kho, nhiều không tính kể. Bản tánh keo kiệt và tham lam. Lại thêm bạo ác. Do đó tiếng xấu lan truyền rất xa. Bị mọi người xem thường. Một buổi sáng nọ, tôn giả Ca Chiên Diên ra ngoài thuyết pháp giáo hóa. Đi qua vùng khác, làn gió nhẹ thổi qua mặt. Trong gió truyền đến tiếng khóc bi thương thống khổ, cảm động lòng từ, ngài liền quay mình đi về hướng phát ra tiếng khóc. Chẳng mấy chốc, đã đến bờ sông.

Tôi thấy một bà lão, đầu tóc bù xù mặt mày nhem nhuốc, nước mắt lã chã lăn dài trên khuôn mặt. Tay cầm chiếc bình sứ, ra sông lấy nước, bỗng nhiên sanh lòng bi thương, dừng lại trước ngài, khóc lóc thảm thiết. Tôn giả Ca

Chiên Diên hỏi: “Bà lão à! Sao bà buồn thế?” Bà lão trả lời: “Thưa tôn giả! Bà thật không may, làm nô tỳ cho một người đàn ông giàu có dã tâm, ngày đêm sai sử, không có thời giờ nghỉ ngơi. Nếu có chút lỗi nhỏ, liền bị đánh đập, không có quần áo để mặc che thân, không có miếng ăn cho no bụng, tuổi già gian khổ, sống không được, cầu chết không xong, khổ không biết nói cùng ai, cho nên tôi ở đây bị thương thống khổ.”

Tôn giả Ca Chiên Diên trả lời bà lão rằng: “Bà đã nghèo khổ, sao không bán cái nghèo của mình đi?” Bà lão kinh ngạc hỏi: “Cái nghèo cũng bán được sao? Nếu con muốn bán cái nghèo của mình, thì ai sẽ là người mua?” Tôn giả Ca Chiên Diên đáp rằng: “Cái nghèo cũng thật sự có thể bán!” Bà lão không hiểu. Hỏi đáp như vậy, đến lần thứ ba, bỗng nhiên bà lão tự nói rằng: “Bần cùng cũng bán được, ta

nên hỏi phương pháp.” Liền cung kính hỏi rằng: “Thưa Đại Đức! Cái nghèo cùng bán như thế nào?”

Tôn giả Ca Chiên Diên nói rằng: “Nếu muốn bán nghèo, phải bày tỏ ra tâm chí thành, đi suy nghĩ tính toán, giống như lời tôi nói mà làm.” Bà lão chấp tay nói rằng: “Tôn kính như lời Đại đức đã chỉ dạy. Cầu xin Đại đức thương xót con, dạy cho con pháp vi diệu.” Tôn giả Ca Chiên Diên nói rằng: “Bà về tắm trước đi. Tắm xong rồi, mới đến hỏi Phật pháp.”

Bà lão nghe theo lời dạy vội vàng trở về nhà chủ nhân, đến chỗ vắng vẻ tắm rửa xong, rồi lại đến gặp, ân cần tha thiết cầu xin phương pháp bán cái nghèo. Ca Chiên Diên nói: “Nếu Bà muốn thoát khỏi cảnh nghèo khó, thì nên hành bố thí.” Bà lão nghe xong bị sốc và trả lời: “Nghèo cùng như tôi, thì có vật gì có thể bố thí chứ? Trên thân tôi chỉ có duy nhất một chiếc bình cũ, là của ông ngoại để lại, chỉ có vật

này là con có quyền làm chủ, có thể bỏ thí, trừ cái bình ra, không có cái gì khác đủ để tu công đức bỏ thí.”

Tôn giả Ca Chiên Diên tiếp nhận cái bát nói với bà lão: “Bà hãy cầm cái bát này, và lấy một ít nước sạch đến đây.”

Bà lão làm như lời dạy lấy nước mang đến, cung kính dâng cúng tôn giả Ca Chiên Diên. Khi tôn giả Ca Chiên Diên nhận bát, ngài cầu nguyện cho bà lão. Nói tóm lại, các thứ nghiệp tội trong quá khứ, nguyện tẩy tiêu diệt; các thứ phước lành trong tương lai, nguyện đều tăng trưởng. Sau khi chúc nguyện xong, Ngài liền giảng nói về công đức của việc từ bỏ sát sanh và trì trai, công đức của việc vô niệm niệm Phật. Tôn giả Ca Chiên Diên bèn hỏi rằng: “Bà có chỗ ở không?”

Bà lão đáp rằng: “Không có. Nếu lúc đang xay bột, mệt quá không biết phải nằm ở đâu, liền nằm bên cối xay. Lúc giã gạo mệt quá thì nằm bên cối. Lúc nấu cơm quá mệt, chỉ ngồi ngủ gật, lâu lâu nhắm mắt một lúc. Và không dám đi

ngủ. Hoặc đôi khi trong ngày không có việc gì nặng nhọc, thì ngủ qua đêm trong đông phân.”

Tôn giả Ca Chiên Diên nói rằng: “Bà hãy thâm nhiếp tâm mình cho tốt. Từ nay về sau, bà hãy buông bỏ tất cả mọi việc trong thế giới thân tâm, chớ nên tiếp tục sanh khởi những động niệm trong tâm. Đúng và sai được và mất, cảnh khổ và cảnh vui, việc trước kia và việc sau này, tất cả đều đừng suy nghĩ về nó, cho dù khi ý niệm ấy sanh khởi, cũng đừng tiếp tục niệm ấy, khi chủ nhân ra lệnh sai bảo gì, thì hãy cung kính đi làm, chớ sanh tâm oán hận. Phải biết rằng nghịch cảnh trước mắt, là do nghiệp quá khứ dẫn dắt, khi nghiệp duyên diệt sạch, tự nhiên được giải trừ. Giống như lấy đồ vật ném vào nước, vật nặng tự nhiên chìm, vật nhẹ tự nhiên nổi, đáng chìm thì chìm, đáng nổi liền nổi, nước vốn vô tâm, đều ở tại bản thân đồ vật.”

Và nói với bà lão: “Mỗi tối sau khi mọi người trong gia đình chủ nhân nghỉ ngơi, hãy bí mật mở cửa sổ ra, ở ngay cửa sổ trái cỏ sạch ngồi xuống, và chánh niệm quán Đức Phật. Chớ có sanh khởi ác ý.” Dặn dò xong, tôn giả Ca Chiên Diên lại tiếp tục đi nơi khác thuyết giảng giáo hóa. Lúc này bà lão chợt thấy nhẹ lòng, như buông bỏ gánh nặng. Quay trở về nhà của chủ nhân, thực hành theo lời dạy, vào cuối đêm liền tự tại thoát thân, hóa sanh lên cung trời Đao Lợi. Phú ông sáng sớm thức dậy, nhìn thấy bà lão người hầu đã chết, liền tức giận nói: "Người giúp việc này bình thường không được phép vào nhà, tại sao tối hôm qua lại cho bà vào nhà, lại còn chết ở chỗ này!" liền sai người dùng dây rơm trói chân lại, kéo vào trong rừng cây khô trên núi lạnh lẽo.

Lúc ấy trên trời Đạo Lợi có một vị thiên tử, năm trăm thiên nhân làm quyến thuộc của Ngài, cung điện nguy nga tráng lệ; một khi phước báo hết thì sẽ chết. Đúng lúc bà lão nô tỳ dùng công đức Vô niệm niệm Phật, sau khi chết được tái sinh lên cõi trời, bù vào chỗ trống này và trở thành thiên tử mới. Phàm là hàng bậc thánh sanh lên cõi trời, đều là căn cơ sâu dày, có thể biết rõ mạng sống đời trước, tự biết được lai lịch của mình; người si mê độn căn, chỉ biết hưởng vui. Lúc bấy giờ, bà lão nô tỳ, đã sanh lên cõi trời, hưởng thọ thú vui cùng năm trăm thiên nhân cõi trời, không biết nhân duyên sanh thiên của mình. Lúc bấy giờ, Xá Lợi Phất nhờ phước đức dư dả, cũng đi đến cung trời Đạo Lợi.

Biết được nhân duyên người này sanh thiên, thấy bà si mê tự tìm thú vui, nên muốn thăm dò căn cơ của bà, liền hỏi rằng: “Thiên tử! Ông nhờ phước đức gì, mà sanh vào trong cõi trời?” Đáp rằng: “Không biết”. Xá Lợi Phất đã cho

mượn pháp đạo nhân tu hành. Người này khi được pháp nhân, bèn nhìn thấy thân xưa và nhân duyên sanh lên cõi trời. được sức gia trì của tôn giả Ca Chiên Diên, liền dẫn theo năm trăm thiên nhân đến rừng lâm hàn, rải hoa đốt hương, cúng dường tử thi.

Ánh sáng của chư thiên nhân soi sáng khắp thôn rừng, phú ông nhìn thấy biến dị lạ thường này, không dám đi một mình, bèn chuyển lời bảo với mọi người trong vùng, cùng nhau đi đến rừng lâm hàn kiểm tra xem có kì tích gì không. Khi đến bên cạnh rừng, chỉ nhìn thấy vô số thiên nhân cúng dường thi thể. Phú ông nói rằng: “Người nô tỳ này xấu xí, lúc sống con người còn chê bai không muốn nhìn, huống hồ đã chết! Thiên nhân hà có gì lại đến đây cúng dường?”

Lúc ấy thiên tử từ trong năm trăm người kia đi ra, liền kể đầu đuôi nhân duyên sanh lên cõi trời. Nói xong, liền thống lãnh năm trăm thiên nhân đi đến chỗ tôn giả Ca

Chiên Diên thuyết pháp, thỉnh vì chư thiên nhân rộng nói diệu pháp. Tôn giả Ca Chiên Diên tuyên thuyết công đức bố thí, công đức trì giới, cho đến tất cả các nhân duyên sanh lên cõi trời. Cuối cùng tóm lại là, lìa xa các pháp bất tịnh, vì để diệt tội được phước chỉ có duy nhất một con đường này. Lúc bấy giờ năm trăm thiên nhân, lìa khỏi trần cấu, được pháp nhãn tịnh, trở về thiên cung.